

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Primo p[ro]pter o[mn]is inacule carentia[m]

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Ber. de assump. b. virginis De ex

mundi veracis vira. Bern. sup. D. i. s. s. e. f. femina singulari veneranda sup. oes feminas admirabilem parentum reparatricem: potestioris dignitatis: quia ipsa est mater dei Hiero. Non mirum si huic rate virginis uniuerse celorum gratulabantur: curie: quia honor maternus est qui natus est ex ea quod ois celorum ordo venerat et adorat super se eleuatum cum pie in sede maiestatis. Ber. ser. de assump. Non est quod magis delectet: non est quod terreat magis quam gloria virginis matris huius simone. Quena poterit etiam angelica lingua dignis extollere laudibus virginis matris: aut non cuiuscumque sed dei: Tum pro reuerentia eminentis autoritatis: quia regina mundi. Ber. ser. de penitencia. Et beatissima te dicet ois generatio generationibus vitam et gloriam genuisti. Idem etiam dicit Hiero. Quid nos tantilli: quod actioe perficillit: quod in eius laude referem: cum etiam si oim nram membra preerent in linguas ea laudare sufficeret nulli. Altiore enim est celis de quo loqui nitimur: abyssio profundior cui laudes dicere conamur. Idem. Si oportet tantam actuale virginem tamque pelara venerari: multum conuenit et ultra angelicam quodam modo dignitatem: quod tam fas est cum gaudio laudibus dignissime deferre. Idem. volens loqui de hac sacratissima matre sic ait. Timeo satis et valde primesco: ne forte sicuti improbita et indigna laudator inueniar: profecto cum nec scitatis: nec facultas superat: ut bratas et gloriosam virginem diuine laudare queat: quoniam verum fatear quod quid humanis dici potest: huiusmodi a laude dei: quod diuis est et angelicus excellens predicata: a laudibus: a patribus: a prophetis: quod pronuntiata: a patriarchis figuris et enigmatibus presignata: ab euangelistis exhibita et monstrata: ab angelis venerabiliter atque officiosissime salutata. Idem. De tali taraque loqui me indignum fateor: sed et puto quod nemo presumat nisi quod gratissime pandunt ignorat. Unde et Ber. Ipsi virginis deuotissimum loqui incipiens de hac tam gloriosa assumptione virginis sic ait. Hic totum decurrat ingenium: et aureo sermone reluceat maiestatem: voluntaria oris mei beneplacita sibi faciat genitricis dei: domina mundi: regina celi: ipsa sensu acuat: dirigat stilum et linguam pauperis uultiori respergat eloquio. Hec ille. Ad declaranda autem uirtutes cum dei gratia tamagnificam virginis assumptionis gloriam sumpta se habet in principio sermonis posita: quoniam persona superiorum civium de tanta virginis gloria admirantium recitant. vltz. Que est ista que ascendit de deserto. Hiero. Ascendebat de deserto pennis seculorum: gaude de radice iesse olim exorta: mirabant electorum anime quoniam esset que etiam merito: rursus prout angelorum uiceret dignitatem. Idem. Quis illud cogitare sufficiat quod gloriose hodie regina modis precesserit ante deuotionis affectu tota in eius occursum celestium legionum preuenit multitudo. quoniam ad thronum glorie glorie sit deducta: quod placidior uultu: quod serena facie quod diuis amplexibus a filio sit suscepta et super oes creaturas exaltata. hodierna die credendum est militiam angelorum festiue dei genitricis obuiam aduenisse eamque ingenti lumine circumfulsisse et usque ad thronum glorie cum laudibus et canticis spiritualibus perduxisse. Hec ille. Quis miratur autem tota celorum militia in gloria virginis assumptionis precipue propter tres miras incomparabilem sublimitate.

Primo propter ipsius uirtutes excellens virginis inexplicabilem formositatem. Secundo propter sue personae inextimabilem dignitatem. Tertio propter sue ascensionis incomparabilem sublimitate.

Primo itaque videamus quomodo admiranda erat prout angelicis hec sacratissima uirgo propter eius inexplicabilem formositatem. Lact. vii. quod pulchra es et quod decorata: clarissima in delictis tuis. Item Lact. vii. Pulchra es amica mea suavis et decorata sic hiero. rusalem. Licet autem pulcherrima esset pulchritudine corporali: hic tamen loquimur de pulchritudine spirituali gloriose uirginis. Huiusmodi autem formositas seu pulchritudo singularis erat et admirabilis assumptione gloriosissima huiusmodi sacratissime matris precipue propter tria.

Primo propter ois macule carentiam. Secundo propter ois prout et gratie precellentiam. Tertio propter singulari glorie reluctance.

Primo igitur propter ois macule carentiam. Fuit enim prolixus semper immunitas ab omni macula tam originali quam actuali. Idem nihil in ea fuit unquam quod in aliis pulchritudine et puritate mentis eius diminueret aut impediret. Idem bene potest sibi dicere benedictus filius super illud Lact. iiii. Tota pulchra es amica mea et macula non est in te. Quod in ea non fuerit macula peccati originalis declarari potest multum.

cellētia formositatis. Fo. C.

modis q̄ p̄nt videri in ser. de p̄ceptōe et. Q̄ aut in q̄ nuncq̄ fuerit macula pcti actu/ lis: h̄ videri dicere Aug. in li. de natura et gra. vi. Cū de pctis agit: nullam p̄ius de h̄gine glōsa h̄ic volum' q̄stionē. Propter hac igit puritatez p̄p̄issime sibi cōpenit h̄ p̄bū Aue: q̄d dicit p̄r ab a: q̄d ē sine: et ve. q̄t sine ve. i. maledictōe pcti. Q̄d ita possu mus p̄ modū p̄replatois p̄suadere. Trib' q̄ppe modis p̄tingit aliq̄ue ruere i pctm. **P̄mo** p̄ infirmitatē hūanā seu fragilitatē. sic p̄tingit petro q̄ timore hūano ch̄istū negavit. **Secūdo** p̄ igno rātiā. sic contigit paulo q̄ postea dicebat. j. Tim. j. Ignōs se ci in incredulitate mea. **Tercio** p̄ maliciā. sic p̄tingit iude q̄ dilexit maledictōez et venit ei. **H̄issima** autē h̄go **Marīa** nullo s̄toz modoz cadere potuit: q̄ dicit Eccl. xx/ iij. In me ois gra vie et p̄tatis. in me ois spes vite et p̄tatis. Nō potuit cadere p̄ maliciā: q̄ erat fūdāta sup stabīle altitudinez vine grē. **Jō** dicit. In me ois gra vie. **Hec** p̄ igno rātiā: q̄ fundata erat sup stabīle altitudi nē vine noticie seu sapie. iō dicit et p̄tatis **Hec** p̄ infirmitatē: q̄ fūdāta erat sup sta bīle altitudi nē vine potētie et p̄tatis. iō dicit In me ois spes vite et p̄tatis. **Hec** igit erat dom' dñi firmē edificata: fundata in p̄fē ctōibz excellētissimis sc̄rissime. **P̄** dedit excellētiā potētie: sicut excellētiā sapie: spi ritus sc̄ratus excellētiā bonitatis et grē. **Bene** igit fundata erat sup firmā petra. iō ruere n̄ potuit. Nulla igit macula: nulla pcti de/ formitas aut turpitudine locū habuit in ea **Jdeo** semp est: fuit: et erit sup oēs creatu ras pulcerrima.

Secundo singularis est et

supradmirabil' glōse h̄gis pulcritudo p̄p̄ ois p̄tatis et grē p̄cellētiā. Sic em̄ pctm est turpitudine aie faciēs aiam deo et sc̄tis abo minabile et imūdis spiritibz in deformitatē telessem: sic grā et virt' pulcritudo ē aie fa/ ciēs eā deo gratā: et angelic' spiritibz imo et sp̄i deo p̄p̄mē. Non dubiū q̄n mirabil' sit pulcritudo cuiuscūq̄ aie iuste. mima q̄p p̄ pulcritudo sp̄ualis aie iuste incōpabil' excellit oēs corpales pulcritudines nedum terrenoz s̄z celestū corpōz. Pensate igit q̄nta et q̄mirabil' ē pulcritudo h̄gis m̄ris q̄ cū sua totali et itēgra puritate excellētē

as oim p̄tutū habuit: atq̄ singlarē celest' grē plenitudinē. Hieron' Nihil p̄tatis: ni/ hil grē: nihil cādoriz/ q̄d nō replēdeat in h̄gie glōsa. Nihil inq̄ p̄tatis. nā pleniss' me habuit oem p̄tutē cuiuslibet pctō p̄tatis et ad oē bonū op' id̄natiā. Nihil ē grē: q̄ vt dicit hiero. **Letet' p̄ partes p̄stāt grā: Marīe** p̄ se totā infudit grē plenitudo q̄ erat in ch̄io. **De hac aut excellētiā p̄tatis et grē in marīa sic loquit Aug. ser. j. de ei' assūptiōe.** Quid iusticie: q̄d sc̄tatis: virgo hec id̄gere potuit q̄ efficac' ad oia grē ple nitudinē accepit. **Hec** reuera dom' illa de q̄ p̄ salomonē dicit. **Sapīa** edificauit sibi do mu: exadit colūnas septe. **Septe** nāq̄ vit ḡstalis hec dom' colūnis ē fūcīta. q̄ vt n̄rāda hec m̄ dñi septe sp̄sserū donis do tata fuit. **Quā** talē vitq̄ dina sapīa edifi/ cauit: vt digna esset dīno ex q̄ carnem assu meret inextabile. s̄ p̄cū salutē humane. **Quid** dign' hac h̄gie: q̄d sancti' i hūanē gener' serie exoziri potuit: an null' p̄tatis/ chaz: nullus p̄haz: null' antiq̄rū patrū: null' p̄ius hoim cōpari potuit: **Jdē** i ser. hui' dicit. **Qm** q̄dē sc̄oz memorie mirabi les. nihil tñ rātiā i glōa q̄ntū solēntas p̄ns **Abel** p̄ sacrificiū noīat. **Enoch** p̄ cōplacē/ tū meozat. **Noe** p̄ iusticiā laudat. **Mel/ chisedech** sic imago dei p̄dicat. **Abraā** p̄ fi dē approbat. **Isaac** p̄ nomā cōmēdat. **Ja cob** p̄ luertamē b̄rificat. **Joseph** p̄ castimo nīā honorat. **Job** p̄ patientiā comprobat. **Moytes** sic legistatōz p̄tulat. **Jesus** nāq̄ ue sic dicit cōmemorat. **Heltas** sic zelozes testificat. **Estas** sic locutor dīnoz scribit **Daniel** sic prudētissim' venerat. **Ezechiel** sic spectator arcanozū mirat. **David** sicut ch̄i p̄ fm carnē legit. **Sz** null' tal' i mōdo q̄lis dei genitrix **Marīa**. **Quē** em̄ illi oēs in enīgmate viderūt: ista i vtero icarnatuz portauit. **Hec** ille. **Hec** igit virgo sup oēs pulcerrima: q̄ oī pulcritudine grē et p̄tatis ornatissima. **Jō** bñ dicit **Lan. iij.** **Fons** hoz toz: pure' aq̄z viuētū. **Quia** p̄o nō de oī p̄tute tāte h̄gis loq̄ possum': cū nec d̄ vni ca lo q̄ sufficiētes sim'. **Jdeo** sp̄cāl' cū dei grā de tribz p̄tatis ei' dicem' q̄b' appere pōt q̄ brā h̄go fuit vas ap̄rissimū ad oem grē plenitudinē capiendā. **Tria** q̄ppe faci unt vas ap̄tū ad liq̄rē p̄ciosum recipiendū: scz p̄fūditas: vt multū capiat. puritas: ne